

Świadczenia z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych

Za wypadek przy pracy uważa się nagle zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą.

Z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej przysługują następujące świadczenia:

- zasiłek chorobowy,
- świadczenie rehabilitacyjne,
- zasiłek wyrównawczy,
- jednorazowe odszkodowanie,
- renta z tytułu niezdolności do pracy, w tym renta szkoleniowa,
- renta rodzinna,
- dodatek pielęgnacyjny,
- dodatek do renty rodzinnej - dla sieroty zupełnej,
- pokrycie kosztów leczenia z zakresu stomatologii i szczepień ochronnych,
- zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne w zakresie określonym ustawą.

Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity - Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585 ze zm.)
- Ustawa z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz.U. 1999 Nr 60 poz. 636, z 2010 r. Nr 77, poz. 512, Nr 225, poz. 1463)
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 27 lipca 1999 r. w sprawie szczególnych zasad i trybu wystawiania zaświadczeń lekarskich, wzoru zaświadczenia lekarskiego i zaświadczenia lekarskiego wydanego w wyniku kontroli lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. nr 65, poz. 741; 2006 nr 1, poz. 3)
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 27 lipca 1999 r. w sprawie określania dowodów stanowiących podstawę przyznania i wypłaty zasiłków z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz.U. nr 65, poz. 742; 2001 nr 64, poz. 653; 2002 nr 37, poz. 343; 2003 nr 147, poz. 1432; 2005 nr 142, poz. 1193)
- Ustawa z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z FUS (t.j. Dz. U. z 2009r. Nr 153, poz.1227), zwanej j ustawą emerytalną.
- Ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych (Dz. U. z 2008 r. nr 228, poz. 1507)
- Ustawa z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz.U. nr 237, poz. 1656)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz.U. nr 10, poz. 49; 1988 nr 10, poz. 73 i 1990 nr 68, poz. 402)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. sprawie wieku emerytalnego dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. nr 8, poz. 43;1985 nr 7, poz. 21; 1991 nr 39, poz. 167; 1992 nr 102, poz.520; 1996 nr 63, poz.292; 1997 nr 61, poz. 377)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 1 kwietnia 1985 r. w sprawie szczególnych zasad ustalania podstawy wymiaru emerytur i rent (Dz.U. 1989 nr 11, poz. 63; 1990 nr 71, poz. 418)
- Ustawa z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz.U. nr 199, poz. 1673, nr 241, poz. 2074; 2003 nr 83, poz. 760, nr 223, poz. 2217; 2004 nr 99, poz. 1001, nr 121, poz. 1264, nr 187, poz. 1925, nr 210, poz. 2135; 2005 nr 164, poz. 1366, nr 158 poz. 1121; 2007 nr 115 poz. 792)
- Ustawa z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych (Dz.U. nr 120, poz. 1252 ze zm.), zwana dalej ustawą z 30 kwietnia 2004 r. określa m.in.

Każda zainteresowana osoba może skorzystać z bezpłatnych porad prawnych i obywatelskich w Biurze Porad Obywatelskich (BPO) prowadzonym przez Stowarzyszenie Ovum.

Osoby mające kłopoty rodzinne mogą na miejscu również bezpłatnie skonsultować się z psychologiem.

Z psychologiem można spotkać się w poniedziałki w godzinach

16⁰⁰ – 19⁰⁰ oraz w środy w godzinach 13⁰⁰ – 16⁰⁰
po wcześniejszym umówieniu się na spotkanie.

Można to zrobić telefonicznie (tel. 58 661 31 51)
lub w siedzibie BPO w godzinach pracy biura.

Adres Biura Porad Obywatelskich

ul. Traugutta 2, 81-388 Gdynia

Godziny pracy BPO

poniedziałek, wtorek, środa w godzinach 12⁰⁰ – 20⁰⁰
czwartek w godzinach 8⁰⁰ – 16⁰⁰

Dyżur telefoniczny w godzinach pracy biura

pod nr telefonu 58 661 31 51

można umówić się na wizytę oraz uzyskać krótką poradę prawną lub obywatelską.

Można zgłosić problem również za pomocą formularza zgłoszeniowego na stronie

www.ovum.org.pl

ZUS

Świadczenia krótkoterminowe

Zabezpieczenie społeczne to system zinstytucjonalizowanej formy pomocy pieniężnej i rzeczowej, mający na celu zaspokojenie podstawowych potrzeb członków danego społeczeństwa. Tak pojmowane zabezpieczenie społeczne oznacza zapewnienie obywatelom bezpieczeństwa socjalnego i ochronę przed różnymi rodzajami ryzyka socjalnego, jak: niezdolność do pracy ze względów zdrowotnych, utrata pracy, macierzyństwo, starość, zgon żywiciela rodziny.

W cyklu tym uczestniczy każdy z nas od narodzin do ostatnich dni.

Polski system zabezpieczenia społecznego jest regulowany przepisami prawa i gwarantuje nam świadczenia:

Krótkoterminowe	Długoterminowe
Świadczenia pieniężne z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, zwanego dalej „ubezpieczeniem chorobowym”, obejmują: <ul style="list-style-type: none"> • zasiłek chorobowy, • zasiłek macierzyński, • zasiłek opiekuńczy, • świadczenie rehabilitacyjne, • świadczenia z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych. 	Świadczenia emerytalno-rentowe wypłacane z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych: <ul style="list-style-type: none"> • emerytury, • renty z tytułu niezdolności do pracy, • renty rodzinne.

Zgodnie z obowiązującymi w Polsce przepisami prawnymi w zakresie zabezpieczenia społecznego ubezpieczenia społeczne obejmują:

ubezpieczenie emerytalne, ubezpieczenia rentowe, ubezpieczenie w razie choroby i macierzyństwa, zwane dalej „ubezpieczeniem chorobowym”, ubezpieczenie z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, zwane dalej „ubezpieczeniem wypadkowym”.

Komu przysługują powyższe świadczenia?

Zgodnie z Ustawą o systemie ubezpieczeń społecznych ubezpieczonemu (ubezpieczonym jest osoba fizyczna podlegająca chociaż jednemu z ubezpieczeń społecznych), przysługują świadczenia opisane poniżej.

Zasiłek chorobowy

Prawo do zasiłku chorobowego ubezpieczony nabywa po upływie odpowiedniego okresu wyczekiwania, który może być zróżnicowany i uzależniony od tytułu ubezpieczenia.

Zasiłek chorobowy z ubezpieczenia chorobowego przysługuje ubezpieczonemu objętym tym ubezpieczeniem i spełniającym określone w ustawie kryteria (okres ubezpieczenia i niezbędna dokumentacja). Dokumentem uprawniającym do nabycia prawa do zasiłku chorobowego jest zaświadczenie o czasowej niezdolności do pracy wystawione na druku ZUS ZLA.

Czy wiesz, że...

Z powodu nieterminowego dostarczenia zaświadczenia lekarskiego ZUS ZLA należy obniżyć o 25% zasiłek chorobowy przysługujący za okres od 8 dnia orzeczonej niezdolności do pracy do dnia dostarczenia tego zaświadczenia. Obniżenia tego nie stosuje się do wynagrodzenia chorobowego przysługującego na podstawie art. 92 K.p.

Wysokość zasiłku chorobowego wynosi 80% wynagrodzenia lub przychodu pomniejszonego o kwoty składek, które opłaca ubezpieczony. Zasiłek chorobowy za okres pobytu w szpitalu przysługuje w wysokości 70%. Jeżeli przyczyną niezdolności do pracy jest wypadek przy pracy, w drodze do pracy lub z pracy albo choroba zawodowa lub też przypada na okres ciąży, zasiłek chorobowy przysługuje w wysokości 100% podstawy wymiaru (także za okres pobytu w szpitalu).

Ważne jest również, żeby pracownik, który zachorował, niezwłocznie powiadomił o tym pracodawcę, nie później niż w drugim dniu choroby. Jeżeli przepisy prawa pracy obowiązujące u danego pracodawcy nie określają sposobu zawiadomienia o przyczynie nieobecności pracownika w pracy, zawiadomienia tego pracownik dokonuje osobiście lub przez inną osobę, telefonicznie lub za pośrednictwem innego środka łączności albo drogą pocztową, przy czym za datę zawiadomienia uważa się wtedy datę stempla pocztowego. Zaświadczenie lekarskie ubezpieczony jest obowiązany dostarczyć pracodawcy nie później niż w ciągu 7 dni od daty jego otrzymania.

Zasiłek macierzyński

Świadczenie zwane zasiłkiem macierzyńskim przysługuje ubezpieczonej, która w okresie ubezpieczenia chorobowego lub w okresie urlopu wychowawczego spełniła jedno z poniższych kryteriów: urodzenie dziecka, przyjęcie dziecka w wieku do 7 roku życia, na wychowanie w ramach rodziny zastępczej (z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej niespokrewnionej z dzieckiem), a w przypadku dziecka wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego, w wieku do 10 roku życia.

Zasiłek macierzyński przysługuje kobiecie objętej ubezpieczeniem chorobowym. Wypłacany jest przez okres ustalony przepisami Kodeksu pracy. Dodatkowo ubezpieczona, która urodziła dziecko (od 1 stycznia 2010 r.) nabywa prawo do zasiłku macierzyńskiego także przez okres określony przepisami Kodeksu pracy jako okres dodatkowego urlopu macierzyń-

skiego. Podstawowe dokumenty osoby ubiegającej się o zasiłek macierzyński to zaświadczenie o przewidywanej dacie porodu (za okres przed porodem) oraz skrócony odpis aktu urodzenia dziecka (za okres od dnia porodu). Zasiłek macierzyński wynosi 100% wynagrodzenia lub przychodu stanowiącego podstawę jego wymiaru podobnie jak przy zasiłku chorobowym pomniejszony o składki opłacane przez ubezpieczonego. Stosunkowo nową regulacją prawną jest również możliwość podjęcia przez pracownika urlopu ojcowskiego (wynika to z Kodeksu pracy), za który również przysługuje zasiłek macierzyński. Ojcowie mogą więc starać się o wypłatę takiego zasiłku, zwanego potocznie „tacierzyńskim”.

Zasiłek opiekuńczy

Zasiłek opiekuńczy przysługuje osobie ubezpieczonej, która jest zwolniona z wykonywania pracy z powodu konieczności osobistego sprawowania opieki nad:

- zdrowym dzieckiem w wieku do lat 8 (tj.: nieprzewidziane zamknięcie żłobka, przedszkola lub szkoły, do których uczęszcza dziecko, poród lub choroba małżonka stale opiekującego się dzieckiem, jeżeli poród lub choroba uniemożliwia temu małżonkowi sprawowanie opieki, pobyt małżonka stale opiekującego się dzieckiem w stacjonarnym zakładzie opieki zdrowotnej),
- chorym dzieckiem w wieku do lat 14,
- innym chorym członkiem rodziny (czyli małżonkiem, rodzicami, teściami, dziadkami, wnukami, rodzeństwem oraz dziećmi w wieku ponad 14 lat).

Podstawowym dokumentem stanowiącym podstawę do wypłaty zasiłku opiekuńczego z tytułu sprawowania opieki nad chorym dzieckiem lub chorym członkiem rodziny jest zaświadczenie lekarskie wystawione na formularzu ZUS ZLA. Zasiłek opiekuńczy przysługuje w wysokości 80% wynagrodzenia stanowiącego podstawę wymiaru zasiłku.

Czy wiesz, że...

Do zwolnienia lekarskiego ZUS ZLA pracownik powinien dołączyć wniosek o zasiłek opiekuńczy sporządzony na druku ZUS Z-15. Jeżeli zwolnienie lekarskie zostało wystawione prawidłowo i w okresie choroby dziecka nie ma innych domowników mogących zapewnić opiekę, to pracownikowi przysługuje zasiłek opiekuńczy.

Świadczenie rehabilitacyjne

Świadczenie rehabilitacyjne przysługuje osobie ubezpieczonej, która po okresie pobierania zasiłku chorobowego jest nadal niezdolna do pracy, a dalsze leczenie lub rehabilitacja rokują odzyskanie zdolności do pracy. Przysługuje przez okres niezbędny do przywrócenia zdolności do pracy. Maksymalny okres przyznania świadczenia nie może być jednak dłuższy niż 12 miesięcy.

Świadczenie rehabilitacyjne z ubezpieczenia chorobowego przysługuje osobom objętym ubezpieczeniem chorobowym spełniającymi skategoryzowane w Ustawie kryteria. Wysokość świadczenia rehabilitacyjnego wyrażana jest procentowo przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, po wydaniu opinii Lekarza Orzecznika Zakładu.